

ХАВАР

Ўзбекистон Республикаси Алоқа Вазирлиги нашри

● 1992 йил мартдан чиқа бошлаган

● 1993 йил, 4 июнь № 23 (62) ● Нархи 10 сўм.

МАСЪУЛИЯТ ОШИРИЛДИ

Яқинда Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги корхона ва ташкилотлари раҳбарлари кенгаши раёсатининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Уни кенгаш раиси, Алоқа вазири К. Р. РАХИМОВ бошқариб борди.

Мажлисида алоқа корхоналари учун муҳим аҳамиятга эришган масалалар муҳокама этилди. Алоқа ходимлари касабаси уюшмаси Марказий Қўмитаси тақлифи билан Хева шаҳридаги алоқа музейи фаолияти қараб чиқилди. Қабул қилинган қарорда таъкидландики, ҳозирги шароитда музейни фақат бир корхона моддий таъминлаб туришга кучи етмайди. Шу боис унинг фао-

лиятини жонлантириш ва Ўзбекистонда алоқа хизматининг тараққиётини тарғиб қилишда музейга алоқа ходимлари касабаси уюшмаси Марказий Қўмитаси, радиотехника, электротехника ва алоқа бўйича илмий-техникавий жамият амалий ёрдам бериши зарур. Шунингдек, музейни бошқа шаҳарга кўчириш, жумладан Тошкент шаҳрида жумҳурият Алоқа музейини ташкил

этиш тақлифи ўртага ташланди. Мазкур тақлиф қўшимча ўрганиб чиқилгач бу масала юзасидан тегишли қарор қабул қилиш мумкин.

Раёсат йиғилишида муассаса мукофотлари ва аълочилар талабалар учун бериладиган нафақалар масаласи кўриб чиқилди. Қабул қилинган қарорда Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлигининг мукофоти — «Алоқа устаси» фахрий унвонини, Алоқа вазирлигининг фахрий ёрлиқлари ҳамда аълочилар талабалар учун махсус нафақалар жорий этиш тавсия этилди. Мазкур му-

кофотлар ишлаб чиқаришда юқори натижаларни қўлга киритган алоқачиларни таъдирлаш мақсадида таъсис этилади. Шунингдек, Тошкент электр алоқаси олийгоҳи ва Тошкент алоқа коллежининг аълочилари ҳамда ижодкор талабаларини моддий рағбатлантириб бориш лозимлиги қайд қилинди.

Раҳбарлар кенгаши раёсати Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги ҳайъатининг айрим аъзолари учун имтиёزلар жорий этишни маъқул топди. Жумладан, ҳайъат аъзолари йил

яқунлари бўйича ойлик яншиқ миқдорда тақдирланишди, уларнинг асосий иш жойи ҳисобидан маҳаллий телефон ва радио нуқтасидан текин фойдаланишига рухсат этилди. Шунингдек, Алоқа вазирлигининг «Навай» дам олиш уйига имтиёзли йўллама олиш ва «Хавар» газетасига bepul ёзилиш имкони яратилади. Ҳайъат аъзолари учун мазкур имтиёزلар жорий этилар экан, улар зиммасидаги масъулият ошганлиги ва бу юмушлар моддий рағбатлантирилмай, фақат жамоатчилик асосида бажарилаётгани таъкидлаб ўтилди.

Раёсат 1993 йилнинг иккинчи ярмида қўриладиган масалаларни қараб чиқиш ва уларни маъқуллади.

Ўзбекистон Республикаси Алоқа вазирлиги ҳайъатининг мажлиси бўлиб ўтди. Уни Алоқа вазири К. Р. Раҳимов олиб борди. Мажлисида режадаги масалалар муҳокама этилди. Муассаса мукофотлари ва аълочилар талабалар учун нафақалар жорий этиш ҳусусидаги тақлиф маъқуллади, уларнинг низоми билан келишилди. Ҳайъат томонидан қе-

қариб чиқишни тақлиф этди. Унинг фикрича, бу иш учун корхона раҳбарлари масъулиятини оширилган ҳолда, номзодлар мазкур жамоадаги жами ходимлар сонига қараб танлашни лозим. Мукофотлашга лойиқ топилганларнинг ярмига қилини раҳбарлар ташкил қилмоқда. Ваҳоланки, бошқарувда банд бўлган ходимлар алоқачиларнинг бор-йўғи 8

кәмчиликлар уларнинг назаридан четда қолган.

Мажлисида Андиқон, Жиззах, Қашқадарь, Тошкент, Сирдарё ва Наманган вилоят электр алоқаси корхоналари ўтган даврда асосий кўрсаткичлар бўйича оқда қолишгани таъкидланди. Тез орада вазирлик томонидан мазкур корхоналарнинг раҳбар кадрларини мустаҳкам-

ОЛАМДА НИМА ГАП ?

* ЯНГИЛИКЛАР * ХАБАРЛАР * ВОҚЕАЛАР *

● Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов билан Қирғизистон Республикаси Президенти А. Акаев ўртасида бўлиб ўтган сўхбатда Қирғизистоннинг миллий пул бирлиги — сом муомаллага чиқарилиши муносабати билан ўзаро алоқалар ва ўзаро ҳисоб-китоблар муҳокама этилди.

● Утган ҳафта мамлакатимиз раҳбари Қозоғистон Республикаси Президенти Н. Назарбаевнинг тақлифида Биноан Чимкент вилоятида бўлиб, 18 эсрада яшаган атоқли қозоқ давлат арбоблари Тулебий, Қозибек бий, Айтеке бийларнинг хотирасига бағишланган тантаналарда иштирок этди.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти 1993 йилнинг 1 июнидан «Меҳнат ҳақи, пенсиялар, стипендияларнинг, кўп болали оилалар ижтимоий нафақаларининг миқдорларини ошириш ҳамда республиканинг истеъмол бозорини ҳимоя қилиш чоралари тўғрисида» Фармон чиқарди.

● Ўзбекистон пойтахтида Халқаро экология кенгашининг учинчи сессияси бўлиб ўтди. Унда Арманистон, Беларусь, Россия, Тожикистон, Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон табиати муҳофазаси қилиш вазирликлари ва идораларининг раҳбарлари иштирок этишди.

● 31 май куни жумҳуриятимизда ананавий Қўрбон хайити нишонланди. Бу айём ўзаро дўстлик, муруват ҳамда аҳиллик қиларга айланиб кетди.

● Тошкентда шарқнинг буюк олими Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллигини ўт-

казувчи ташкилий қўмита йиғилиши бўлиб ўтди. Унда келгуси йили бўладиган тантаналар режаси кўриб чиқилди.

● Беларусь Республикасидаги аҳолининг ишга жойлаштириш марказининг табарига кўра, мамлакатда 47 минг ишсиз бор бўлиб, уларнинг асосий қисмини аёллар ташкил қилар экан. Шунингдек, Россия, Қозоғистон ва Қирғизистондаги бекорчилар орасида аёллар 72-74 фоиздир.

● Россия Президенти Фермонига биноан шу йил 31 майдан то 30 июнгача Шимолий Осетия ва Ингушетиянинг бир қатор ҳудудларидо факултетада ҳолат эълон қилинди.

● Первоуральскдаги дўкларнинг бирида Леонид Ережнев овоз эъланган пластинка 1000 сўмга сотилмоқда. КПСС Марказий Қўмитаси Бош котибининг 1982 йили сўзлаган нутқи кўпайтирилган пайтида бор-йўғи 50 тийин тўрарди.

● Исроилда 100 минг бола инчор аҳволда яшамокда. Мамлакатдаги болалик бўйича миллий кенгаш мутахассисларнинг фикри шундай.

● Япониянинг эркин муомаласа бўлган пули май ойида 2,5 миллиард долларга кўпайди. Молия вазирлигининг хабарига кўра бу борадаги ақуний ҳисоб 79.46 миллиард долларга етди.

● Франциядаги инсонни сўнгги манзилга олиб бориш билан шуғулланувчи йирик компания ҳўжайини Мишель Леклерк Россияга ўз хизматини тақлиф қилиш ниятида. У Россияда тобут ишлаб чиқарадиган завод бунёд этишни режалаштирмоқда.

ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР КҮН ТАРТИБИДА

бул қилинган қарорлар Алоқа вазирлигининг буйруги билан амалга оширилди.

Ҳайъат мажлисида алоқа корхоналари томонидан ҳуқуқат ва муассаса мукофотларига номзодлар ҳам кўриб чиқилди. Улар ўз меҳнати билан ҳамкасбларига яхши маълум бўлган ишлаб чиқариш илғорларидир. Номзодлар орасида муҳандислар, техниклар, почтачилар, телефончилар, электр-механикачилар бўлиб, уларнинг ҳар бири мукофотланишга лойиқдир. Вазир тақдирланиш рўйхатида киритилганларни яна бир бор

фоизини ташкил қилади, холос.

Ҳайъат мажлисида «Узтелеком» концерни аъзолари йиғилиши яқунлари ҳам кўриб чиқилди. Унда таъкидландики, мазкур йиғилиш 1992 йил ва 1993 йилнинг биринчи чорагидаги концерн маъмурияти фаолиятига ҳолисона баҳо берилмаган. Кенгаш аъзолари журналистик қилиб, юзга келган вазиятни тўғри изоҳлай олишмоқда. Алоқа вазирлиги томонидан ўтказилган текшириш чоғида аниқланган

лаш чоралари қўрилиши маълум қилинди. Вазирликдаги иш ҳажмининг ортиши туфайли «Узтелеком» концерни раисини, вазир ўринбосарини Р.Ф. Валиев қабул қилинган қарорга биноан ўз лавозимидан озод қилиниб, вазирлик девонига вазир ўринбосарини вазифасига ишга ўтказилди. Ҳайъат Тошкент электр алоқаси ишлаб чиқариш корхонаси бошлиғи М.С. Содиковнинг ҳатти ҳаракати оид масалани кўриб чиқди ва «Узтелеком» концернига белгиланган тартибга кўра тегишли чоралар қўрилатилин топширди.

БУГУНГИ СОНДА:

● АЛОҚАЧИ РАҲБАРЛАР МАСЪУЛИЯТИ

● КИМНИ «ЎЗ КАСБИНИНГ УСТАСИ» ДЕЙМИЗ?

● МУҲБИРИМИЗИНИНГ ТУРКИЯДАН

БУЛЛАГАН МАҚТУБЛАРИ

● САЕҲАТГА ЧИКИШ МУАММО ЭМАС

● КИТОБ — ТАРИХ ЙИЛНОМАСИ

КЕЛГУСИ СОНЛАРДА:

● ФИДОНИЛИК УМИДИ

● ҲОЖАТБАРОР ГАЗЕТА СОТУВЧИЛАР

● УМР ЧОРАҲАЛАРИДА

● «ТАЗКИРАТУЛ АВЛИЕ» АСАРИДАН САҲИФАЛАР

Инсоннинг имкониёти чегара билмайди. Одамзод бир нимага аҳд қилмасин! Токи мақсадига эришмагунча тиниб-тинчимайди. Мирёқуб Қобиллов ана шундай тиниб-тинмас замондошларимиздан. Юртдошлари каби у ҳам эмини-эркин ишлаб, бола-чақасига бош бўлиб юрса бўларди. Аммо ўзига беҳаловат дамларини маъқул кўрди. Мирёқуб — саёҳат нишқозни. У борлиқни ўз гидроки билан билгиси келади, она-табнатни қандай бўлса, шундай қабул қилишга ошпа. Касби журна-

лист бўлган саёҳатчи айни кунда Каттақўрғон туманидаги болалар ижодий уйида эски ўзбек ёзувидан сабоқ беради. Шунинг айтиш лозимки, араб илосининг ўргатиб бўйича ўзига хос тезкор усул яратган. Бу усул билан қизиқувчилар бир неча машғулотаёқ бемалол ўқиш ва ёзишни ўрганишлари мумкин. Бадний ижод билан шуғулланади. Бир қатор ҳикоялари жумҳурият матбуотида чоп этилган. Қўрғон-кечирганларини батафсил ёзиш унинг азалий орузи.

саёҳатчини ёлғизлатиб қўйишмас. Қолаверса, қўлимдан у-бу юмушлар келади. Қадимим етган жойда ҳар қандай ишни бажариб, кун кўриб кетишим мумкин. Сафарда асқотар деган ниятда бир неча ҳар хил қимматга эга танга пулларини йиғиб қўйганман. Уларни қизиқувчиларга алмашиш ҳисобиға ҳам йўл босишим мумкин. Хуллас, узоқ масофа оғир ва машаққатли бўлишиға ақлим етиб турибди. Аммо кўзлаган ниятдан қайтиш йўқ.

— Сиз Ўзбекистон бўйлаб саёҳатлар уюштириш, ўзга юртлардан келганларға хизмат кўрсатиш намуналар йўлга қўйилган деб ҳисоблайсизми?

— Афсуски, бу борада мақтанадиган шароитта эга эмасмиз. Мен барча мамлакатларда саёҳат уюштириш, сайёҳларға хизмат кўрсатиш билан иқидан танишман. Бу борада турли адабиётларға эгаман. Агар имкон бўлса, каминга ҳам бу борада ўз ҳиссасини қўйишға тайёр. Хориқлиқ сайёҳларни уларни қизиқтирган йўналишлар бўйича олиб юришға қўрбим етати. Қолаверса, аниқ мақсадни кўзловчи юришлар ҳам уюштириш мумкин. Чет элда бу масалада аллақачон етарли тажриба тўпланган.

Утган йили Фарғонада бўлганимда бир гуруҳ сайёҳларға ҳамроҳлик қилдим. Улар узоқ жойлардан ташриф буюришган экан. Афсуски, уларнинг орасида миллатдошларимни учратмадим. Имомини қомилки, ўз вақтида ташвиқот юритилса, шарт-шароит яратилса, юртдошларимиз ҳам кўнгли очар сафарларға отланишди.

Мирёқубнинг сўзларини узоқ тингладим, у билан бир неча бор суҳбатлашдик. Дастлаб унинг фикрларини бироз ишонқирамай ҳам қарадим. Валки у шунчалки саёҳат хотираларини, кўрған-кечирганларини ҳикоя қилипти, вақт ўтиши билан ҳаммаси унут бўлиб кетди, деган ўйға ҳам бордим. Аммо борган сари суҳбатдошимнинг ниятлари холис эканлигини, кўзлаган мақсади албатта эришишига ишонч ҳосил қилдим. Юрган — дарё, деб шунга айтсалар керакда!

И. УСМОНОВ,
Самарқанд вилояти,
СУРАТДА: М. Қобиллов
ўғли Сиддод билан

АДАШГАН ЖАРРОҲЛАР

Хаста ўпкасини кестириниш йўли билан даволатини кутиб ётган беморнинг соғ жигарини тилипти. Жигарини шифо истаб турган хаста кишининг кўкрак қафасини очтиди. Жарроҳларнинг бунчалик бош-бегамлик ҳолати Яноинининг Кумамото шахридаги касалхонада юз берди. Ҳар иккин бемор жарроҳлик хонасига бир вақтининг ўзида олиб келинган эди. Аммо ҳамшрақлар уларнинг касаллик тарихини беихтиёр алмаштириб қўйишган экан. Жарроҳлар бу хатоликни иккинчи беморнинг кўкрак қафаси бекорға очилган сезиб қолдишди. Аммо вақт ўтган эди.

Иккин ҳафтадан сўнг беморлар иккинчи бор яна жарроҳлик столиға ётирилди. Бу гал ахтиёткор шиқорлар касаллик тарихини қайта-қайта кўздан кечириниб, кимға нима қилиш кераклигини яхшилаб билниб олишға, ишға киришинди. Хайрият, ҳаммаси яхшилик билан тугади. Иккин бор ўлим билан юзма-юз келган беморлар тез орада соғайиб, уйларини қайтишди.

МУҲАББАТ КОМИДА

Ғарбдаги қўшиқ шинавандаларини ўзига ром қилган Майкл Жексоннинг шахсий ҳаёти хусусида ишп-ишплар тўқини одат тусини олган. Селияли саятқор тўрисида нималарни ўйлаб чикишмайди дейсиз? Улардан бири — қўшиқчи уйлданарини деган гап тўғри бўлиб чиқди. Бу сафар у севги ғирдобини тўшиб қолгани аниқ.

Қўшиқчи таниқли кино артисти Брук Шилдснинг ёқтириб қолади. У бизға «Моний алдоқчи» фильмин орқали яқин таниш. Улар Лос-Анжелес шахрида Грени муқофотини олиш чоғида танишинган. Тез орада қўшиқчи ўз дил нахронини ойнан жаҳон орқали эълон қилади.

Айтишларича, ниқоҳ тўйи ҳам яқинда бўлармиш. Валкин шу боис Майкл Жексонни жинсий оғиз деб юрүчиларининг дами ўчар. Қўшиқчи танлаган қиз ўз ифтиқини турмуш қургунча эҳтиёт қилишға сўз берган экан.

ЮРГАН ДАРЁ...

молётда юриб кўрдим. Болтиқ бўйи жумҳуриятларини ёриб келдим. Аммо велосипедсиз ҳеч бир юришим ўз ўрниға тўшмасди. Хуллас, ўзимға ва ўғлимға велосипед харид қилишға тўғри келди.

— Утган йили «Туркистон» газетаси уюштирган «Амир Темур экспедицияси»да қатнашганингда хабаримиз бор. Айтинчи, у энди қандай таассурот қолдирди?

— Бундай илмий юришлар айни муддаодир. Айниқса буюк соҳибқироннинг юрти бўйлаб сафарға чиқиш зиммасиниға катта масъулият юқларди. Илмий раҳбаримиз, профессор Малик Муродовнинг йўл-йўриқлари билан Амир Темур қадами етган бир неча шаҳар ва қишлоқларда бўлдик. У таваллуд топган дёрни эинрат қилдик. Айтмоқчиманки, юртимизда бундай эъзоға лойиқ сиймолар бисёрдир. Уларнинг қадами етган жойларға ана шундай

сафарлар уюштирилса маъқул иш бўлур эди.

— Эшитишиниға, сиз велосипедда Саудия Арабистонини ёришини ният қилиб қўйибсиз...

— Ҳа, бу буюк бир орзу қачон амалға ошадиган—айтолмайман. Вандаси истаганининг бажо бўлиши учун кўп заҳмат чекишға тўғри келар экан. Каминга сафар йўналишини аллақачон белгилан олган. Унинг ҳар бир дақиқаси ҳисобда. Энди ҳамма гап руҳат тегинишда! Шу масалада расмий идораларға урашиб юрибман. Иншолло, бир йўли очилар...

— Хориқта яқин чикишининг ўзи бўлмас. Сиз сафар харажатларини қандай ҳал қилмоқчисиз?

— Сизни тушундим. Тан олганим лозимки, ҳеч ним мининг сафарим учун ақча тўғрилаб қўйган эмас. Барча харажат ўз зиммамда.

Бунинг учун ортиқча маблағим ҳам йўқ. Аммо мен инсонлар меҳр-шафқатини ишонаман. Улар бир одий

Биласизми?
КИТОБЛАР ОЛАМИДА

Турли мамлакатларда нашр қилинган китоблар хусусида қизиқарли маълумотлар олиш мумкин. «Экспресс» газетаси яқинда «Библиографика» нашриёти жамлаган китоблар хусусидаги қизиқарли далилларини эълон қилди. Унда таъкидланишича, қирғизларнинг «Монаси» дунёдаги энг катта китоб ҳисобланар экан. У илк бор собиқ СССРда 1858 йили тўла ҳолда нашр қилинган. Китоб ярим миллион сатрдан иборатдир. Энг кичик китоб эса 1985 йили Шотландияда чоп этилган «Нуроний қирол» деб номланган болалар эртагидир. Унинг бичими 1 миллиметрга — 1 миллиметр. Бу китобни варақлаш учун икнадан фойдаланилади.

Ер юзиди энг кўп тарқалган китоб «Ияжл»дир. Унинг бутунгача чоп этилган нусхаси 3 миллиард донадир. Муқаддас китоб 2 минг тил ва тилларға ўғрилган. Уларнинг ярим

Африка халқларининг тилларидадир. Иккинчи ўринда В. И. Лениннинг асарлари туради. Мао Цзэ Дунининг китоблари эса турли тилларда 800 миллион нусхада ёруғлик юзини кўрган. Хитой халқи даҳоси таваллудининг 100 йиллиғи нишонланаётган айни пайтда унинг асарлари қўлмақўл бўлиб сотиламоқда.

Дунёдаги энг қimmat китоб герцог Саксонскийнинг дуономасидир. 226 саҳифадан иборат бўлган бу асар 1933 йили Лондондаги «Сотби»да ўтказилган ким ошди савдосида 8 миллион 140 минг фунт стерлинга пулланган.

Шу пайтгача Гутенбергининг «Муқаддас ёзув» (1454 йил) асарини механик йўли билан илк бор чоп этилган китоб деб келинади. Аслида ундан ҳам олдин шу усулда китоблар босилган экан. 1160 йилдаёқ Кореяда қўйма темир ҳарфлар билан китоблар ўқувчиларға тақдим этилгани маълум бўлиб қолди.

Боболарнинг умрбоқай мероси
Сураткан Р. ШАРИПОВ

